

Arbeid in beeld

Margareth Bourke-White

Deze bijdrage is de eerste van de nieuwe rubriek 'Arbeid in Beeld'. In deze rubriek zullen foto's of schilderijen waarin het onderwerp 'Arbeid' centraal staat, de revue passeren. Bijdragen voor deze rubriek zijn van harte welkom, en kunnen worden gemaïld naar nvva@arbeidshygiene.nl.

Suzanne Spaan en Paul Swuste (redactie TtA)

Margareth Bourke-White

Margaret Bourke-White (1904-1971) was een opvallende verschijning in de door mannen gedomineerde wereld van de nieuwsfotografie. Ze was een zeer bekende Amerikaanse fotografe voor Life en Fortune. 'Maggie de Onverwoestbare', zoals ze ook wel werd genoemd, was een avonturier. Ze was overal bij en dat was geen toeval. Ze had een 'onverzadigbare behoefte om aanwezig te zijn op de momenten dat geschiedenis werd gemaakt' en reisde de hele wereld over om in die behoefte te voorzien. Beroemd is haar foto van Mahatma Gandhi, zittend naast een spinnewiel. In de twintiger jaren kreeg ze bekendheid met haar rapportages van Republic Steel en de Chrysler Inc.

Foto 1 Margareth Bourke-White op het Chrysler Building, winter 1929

Van haar zijn ook de iconische foto's van de regenwaterafvoer van het Chrysler Building in New York (foto 1). Last van hoogtevrees had ze niet, getuige het citaat uit de New York Sun van 1929: 'Dizzy hights have no terror for this girl photographer, who braves numerous perils to film the beauty of steel and iron'. Ze heeft veel gereisd. In 1930 vertrok ze naar Duitsland, naar het Ruhrgebied en daarna op eigen initiatief naar de Sovjet-Unie. In 1938, na de overname van Oostenrijk door Hitler, vertrok ze wederom naar Europa en ging ze in 1941 naar de Sovjet-Unie. In 1949 zat ze in Zuid-Afrika, waar de apartheid vorm begon te krijgen. Al deze reizen zijn uitgebreid met foto's gedocumenteerd.

Behalve een artistiek bevlogen fotograaf was Margaret Bourke-White bovenal het 'oog van haar tijd'. Ze ging tot het uiterste om vast te leggen wat er in de wereld

gebeurde en documenteerde de opmerkelijkste momenten van de 20e eeuw. Gefascineerd door de industriële revolutie en de sociale veranderingen die deze met zich meebracht, fotografeerde Bourke-White de grote fabrieken in de Sovjet-Unie en de Verenigde Staten. Als dochter van een ingenieur waren fabrieken en machinerie een favoriet onderwerp. Bovendien, door een technologische obsessie waarbij de nadruk lag op een snelle expansie van met name de zware industrie, speelden in haar foto's arbeiders en hun machines een centrale rol. Ze was in staat in één beeld zowel de imponerende, onmenselijke grootsheid van die plekken te vangen als aandacht te hebben voor het handwerk van de ploeterende arbeider; twee nogal tegengestelde uitgangspunten.

Bijgevoegde foto's zijn voornamelijk afkomstig uit de tentoonstelling *Beslissende momenten 1930-1945* (Fotomuseum Den Haag, van april tot en met juni 2014). Deze tentoonstelling was een coproductie van Fotomuseum Den Haag, La Fábrica, Spanje, Martin-Gropius-Bau, Duitsland, Preus-Museum, Noorwegen en Syracuse University, Verenigde Staten. (Rubio ea., 2013). Op de tentoonstelling waren meer dan 180 originele vintagefoto's te zien van haar reizen. In de Sovjet-Unie portretteerde Bourke-White een glimlachende Stalin, was ze de enige buitenlandse fotojournalist in Moskou toen daar in 1941 de eerste Duitse bommen vielen, en was ze in het kielzog van het Amerikaanse leger bij de bevrijding van het concentratiekamp Buchenwald.

Referentie

Rubio O, Quimby S, Bermejo E (2013). Margaret Bourke-White, moments in history. La Fabrica, Madrid

Foto 2 USA, US Steel, jaren '30, metallurgiste bepaalt temperatuur met optische pyrometer

Foto 3 USSR, Stalingrad, 1930, gieter

Foto 4 USSR, Magnitogorsk, 1931, jongen met hamer

Foto 5 USA, AlCo America, 1930

Foto 6 USA, 1943, vrouwen in de defensie-industrie

Foto 7 USSR, Dniepertroi, 1930, turbine werker

Foto 8 USA, US Steel, jaren '30, staalwerkster aan de staalsnijmachine

Foto 9 Zuid Afrika, Johannesburg, 1950, mijnwerkers in de goudmijnen

